

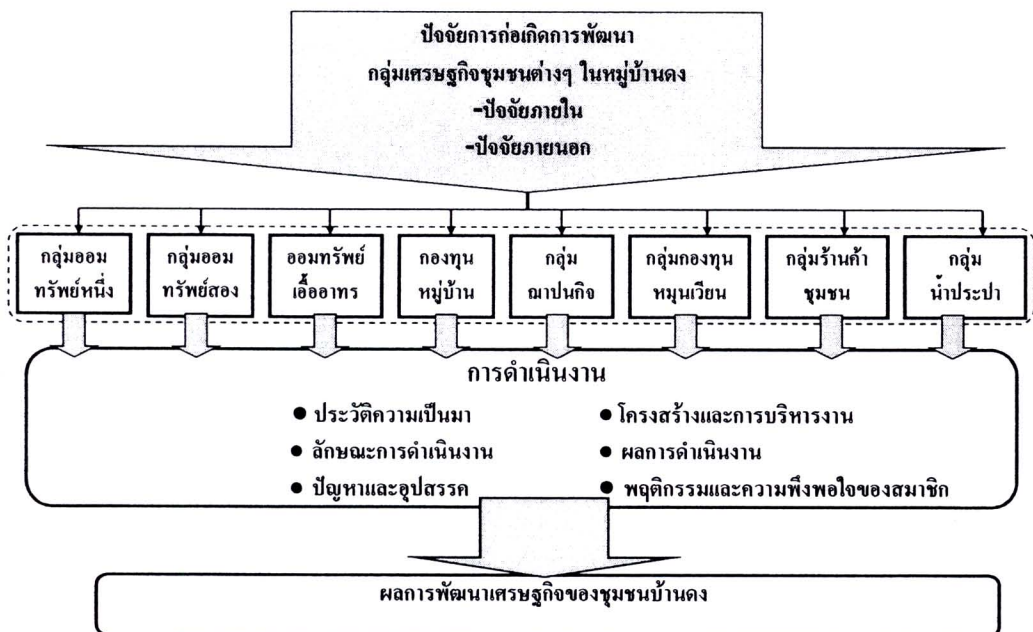
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนของบ้านดง อำเภอสบปราบ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีกรอบคิดในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 กรอบแนวคิด

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยการก่อเกิด และการดำเนินงานของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนต่างๆ ในหมู่บ้านดง พฤติกรรมและความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่ม และผลการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดง โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ ปัจจัยภายในชุมชน และปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้มีการจัดตั้งกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนขึ้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้กำหนดกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่ทำการศึกษาไว้ทั้งหมด 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มออมทรัพย์หนึ่ง กลุ่มออมทรัพย์สอง กลุ่มออมทรัพย์เอื้ออาทร กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มฉาปนกิจ

กลุ่มกองทุนหมุนเวียน กลุ่มร้านค้าชุมชน และกลุ่มน้ำประปา ซึ่งการเกิดกลุ่มต่างๆ เหล่านี้จะมีที่ไปที่มาของกลุ่มว่าเริ่มต้นมาจากอะไรและมีลักษณะการดำเนินงานอย่างไร ซึ่งผลการดำเนินงานของกลุ่มจะก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน คือ ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สมาชิกเกิดความพึงพอใจในการจัดตั้งกลุ่ม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีสองกลุ่ม คือ

1) คณะกรรมการกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนในหมู่บ้านคงแต่ละกลุ่ม อย่างน้อยกลุ่มละ 2 คน

2) สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน ได้เลือกเอาประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนในชุมชนบ้านคง ตำบลนายาง อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 295 คน จากกลุ่มประชากรทั้งหมดของหมู่บ้านคง จำนวน 1,119 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวนดังกล่าวได้กำหนดโดยวิธีของ Taro Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าสัดส่วนเกิดขึ้นในระดับร้อยละ 5 โดยมีวิธีการคำนวณตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

จากการแทนค่า

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{1,119}{1 + 1,119(0.05)^2} \\ &= 295 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ผลการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา 295 คน จึงนำมากำหนดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่จะทำการศึกษาได้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับที่	กลุ่ม	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนตัวอย่าง(คน)
1	กลุ่มออมทรัพย์ที่ 1	118	31
2	กลุ่มออมทรัพย์ที่ 2	267	70
3	กลุ่มออมทรัพย์เพื่ออาหาร	106	28
5	กลุ่มฌาปนกิจ	156	41

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่ม	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนตัวอย่าง(คน)
4	กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	124	33
6	กลุ่มกองทุนหมุนเวียน	43	11
7	กลุ่มร้านค้าชุมชน	149	39
8	กลุ่มน้ำประปา	156	41
รวมทั้งสิ้น		1,119	295

3.3 วิธีการศึกษา

1. การศึกษาปัจจัยในการก่อเกิดกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนของบ้านคง อำเภอสบปราบ จังหวัด เชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน และผู้นำชุมชน เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยการก่อเกิดของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนต่างๆ ในชุมชน ประกอบด้วย

1) ปัจจัยภายใน เป็นการค้นหาว่าปัญหาของชุมชนมีอย่างไร มีสาเหตุอะไรที่ทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ อาทิเช่น แขนงนำชุมชน สภาพหนี้สินของคนในชุมชน ความต้องการเงินของคนในชุมชน

2) ปัจจัยภายนอก เป็นการค้นหาว่ามีปัจจัยภายนอกอะไรที่ทำให้คนในชุมชนจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เช่น จากแรงผลักดันของการใช้นโยบายของรัฐ เช่น กองทุนหมู่บ้าน การเห็นตัวอย่างจากการที่คนในชุมชนไปศึกษาดูงาน การได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก เป็นต้น

2. การศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนบ้านคง อำเภอสบปราบ จังหวัด เชียงใหม่ จะทำการศึกษาจากเอกสารของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน และสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่ม โดยจะศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนในด้านต่างๆ ดังนี้

1) ความเป็นมาของกลุ่ม

2) โครงสร้าง และการบริหารงาน

2.1) คณะกรรมการ

2.2) สมาชิก

2.3) นโยบาย/แนวทางในการบริหารงาน

3) ลักษณะการดำเนินงาน

3.1) การออมทรัพย์

3.2) การปล่อยกู้

3.3) การจัดสวัสดิการด้านต่างๆ

3.4) การจัดสรรผลกำไร

4) ผลการดำเนินงาน

4.1) จำนวนสมาชิก

4.2) ขนาดของเงินกองทุน

4.3) ผลกำไรจากการดำเนินงาน

4.4) ผลกำไรที่ได้รับการจัดสรร

5) ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน

3. การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของสมาชิกในการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนของบ้านคง อำเภอสบปราบ จังหวัดเชียงใหม่ จะทำการศึกษาโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม โดยศึกษาถึงพฤติกรรม และความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน ดังนี้คือ

1) พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนเกี่ยวกับ

1.1) การมีส่วนร่วมต่อบริการที่กลุ่มมี

1.1.1) ออมเงิน

1.1.2) กู้เงิน

1.1.3) สวัสดิการอื่นๆ ที่กลุ่มจัดไว้

1.2) การมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของกลุ่ม

1.2.1) ถือหุ้นในกลุ่ม

1.2.2) เป็นคณะกรรมการ

1.2.3) การติดตามข่าวสารต่างๆ

1.2.4) การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

1.2.5) การแสดงความคิดเห็น/ให้ข้อเสนอแนะ

1.2.6) ให้ความร่วมมือเมื่อทางกลุ่มร้องขอ

2) ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนเกี่ยวกับ

2.1) โครงสร้างและการบริหารงาน

2.1.1) การจัดวางโครงสร้างคณะกรรมการ

2.1.2) ความเหมาะสมของตัวคณะกรรมการ

2.1.3) นโยบาย/แนวทางในการบริหารงาน

2.1.4) ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

2.1.5) ความเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.2) ลักษณะการดำเนินงาน

2.2.1) รูปแบบการให้บริการ

2.2.2) เงื่อนไขการให้บริการ

2.2.3) ประสิทธิภาพในการบริการ

2.2.4) ความประทับใจจากการใช้บริการ

2.3) ผลการดำเนินงาน

2.3.1) การเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิก

2.3.2) ขนาดของเงินกองทุน

2.3.3) ผลประกอบการ

2.3.4) ผลกำไรที่ได้รับการจัดสรร

4. การศึกษาผลการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดง อำเภอสบปราบ จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นการศึกษาวิเคราะห์ว่าจากการที่ชุมชนมีกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนต่างๆ แล้วจะส่งผลดีต่อชุมชนในด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง ได้แก่ รายได้ของคนในชุมชน สภาพความเป็นอยู่ ความพึงพอใจ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การใช้แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นนี้จะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ ดังนี้

1) วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2) วิเคราะห์โดยใช้การวัดระดับความความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน โดยใช้มาตรวัดของลิเคิร์ทสเกล มีลักษณะเป็นคำถามโดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

4.50 – 5.00	ความหมาย	มีความสำคัญในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	ความหมาย	มีความสำคัญในระดับมาก
2.50 – 3.49	ความหมาย	มีความสำคัญในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	ความหมาย	มีความสำคัญในระดับน้อย
1.00 – 1.49	ความหมาย	มีความสำคัญในระดับน้อยที่สุด